

Rakennusalan täyden palvelun tietotalo

Rakennustieto Oy edistää hyvää rakennustapaa ja tuottaa rakentamisesta luotettavaa tietoa. Puolueettoman ja asiakaslähtöisen Rakennustieto Oy:n tuotteet kattavat rakentamisen koko elinkaaren suunnittelusta ylläpitoon. Yhtiön omistaa Rakennustietosäätiö RTS.

Tutustu palveluihimme

> rakennustieto.fi/rk/palvelut

Rakentajain kalenterin artikkelit

Tämä artikkeli on julkaistu alun perin Rakentajain kalenterissa, jota ovat julkaisseet Rakennustietosäätiö RTS sr ja Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL ry.

Julkaisu oli rakennusalan ammattilaisten ja opiskelijoiden käsikirja, joka yhdisteli teoriaa ja käytäntöä sekä kannusti hyvään rakentamiseen. Artikkelin vasemmassa reunassa olevasta vesileimasta näkee ko. Rakentajain kalenterin vuosikerran.

> [Artikkeliarkisto, kokoelma vuosien 1997–2018 Rakentajain kalenterissa julkaistuja artikkeleita](#)

Rakennuspoliittinen ohjelma

Timo Nieminen, rakennusmestari

*Toimitusjohtaja, Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL ry
timo.nieminen@rkl.fi*

Tarkoitus

Valtiosuhteeri *Rauno Saaren* johtaman työryhmän muistio kansallisesta rakennuspoliittisesta ohjelmasta luovutettiin 14.3.2002 pääministeri *Paavo Lipposelle* ja ympäristöministeri *Satu Hassille*. Muistio sisälsi ehdotuksen kansalliseksi rakennuspoliittiseksi ohjelmaksi vahvistettavaksi valtioneuvoston periaatepäätöksenä sekä ehdotuksen perustettavasta työryhmästä, joka seuraa ohjelman tavoitteiden toteutumista ja tekee esityksiä jatkotoimenpiteiksi.

Muistiossa on esitetty 63 toimenpide-ehdotusta rakennus- ja kiinteistöalalle, julkiselle sektorille tai niiden yhdessä toteutettavaksi. Ohjelmassa on määritelty julkisen ja yksityisen sektorin tehtävät ja vastuut eri toimenpiteiden suhteen. Päävastuu rakennus- ja kiinteistöalan kehittämisestä, suhdannemuutoksiin varautumisesta ja rakentamisen laadun parantamisesta on alalla itsellään. Ohjelma sisältää myös valtion hallinnon työnjakoon liittyviä ehdotuksia sekä muita julkisen sektorin toimenpiteitä.

Ohjelmassa on kartoitettu rakennusalan toimintaympäristön muutokset ja vaatimukset sekä keinot parempaan rakentamisen laatuun. Tavoitteeksi on esitetty, että Suomen tulee kehittyä rakennetun ympäristön ja asumisen mallimaaksi.

Aloite ja työryhmä

Aloite rakennuspoliittisesta ohjelmasta syntyi neljän henkilöjärjestön – RKL:n Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL, RIL:n Suomen Rakennusinsinöörien Liiton, SAFA:n Suomen Arkkitehtiiliiton ja RIA:n Rakennusinsinöörien ja -arkkitehtien – jo vuonna 1999 kasvaneen yhteistyön tuloksena.

Työryhmän puheenjohtajaksi määrättiin valtiosuhteeri *Rauno Saari* valtioneuvoston kansliasta. Jäseniksi nimitettiin professori *Gunnel Adlercreutz* Suomen Arkkitehtiiliitto SAFA ry:n edustajana, puheenjohtaja *Pekka Hynönen* Rakennusliitto ry:stä, puheenjohtaja *Juhani Hyytiäinen* Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA ry:n edustajana, puheenjohtaja *Risto Kangas-Ikkala* Suomen Rakennusinsinöörien Liitto

RIL ry:n edustajana, yksikön päällikkö *Leena Karesuo* Suomen Kuntaliitosta, neuvotteleva virkamies *Annikka Lehtonen* kauppa- ja teollisuusministeriöstä, hallintojohtaja *Håkan Mattlin* opetusministeriöstä, toimitusjohtaja *Timo Nieminen* Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL ry:stä, puheenjohtaja *Jari Paasikivi* LVI-Keskusliitto ry:n edustajana, professori *Vesa Penttala* Teknillisestä korkeakoulusta, kiinteistöjohtaja *Pertti Rantanen* Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry:n edustajana, varapuheenjohtaja *Lauri Ratia* Rakennusteollisuus RT ry:stä, rakennusneuvos *Juhani Tervala* liikenne- ja viestintäministeriöstä ja neuvotteleva virkamies *Pentti Vesterinen* valtiovarainministeriöstä.

Sihteereiksi nimitettiin johtaja *Matti J. Virtanen* ympäristöministeriöstä, diplomi-insinööri *Erkki Lehtinen* Valtion teknillisestä tutkimuskeskuksesta ja diplomi-insinööri *Kari Immonen* Clavis Consultingista.

Ohjelman tekemiselle asetetut tavoitteet ja sisältö

Kansalliselle rakennuspoliittiselle ohjelmalle asetettiin kolme pää tavoitetta:

- parantaa rakentamisen laatua, alan tuottavuutta ja imagoa sekä edistää kilpailua
- tuottaa hyvää ja ekologisesti kestäväää rakennettua ympäristöä
- ennakoida paremmin suhdanne- ja kausivaihteluja.

Noin vuoden työskentelyn ajan nämä kolme pää tavoitetta osoittautuivat vahvoiksi ja kantaviksi lähtökohdiksi koko työryhmän työskentelyn ajan. Muistioon muotoutui seuraavanlainen sisällysluettelo:

1. Rakennus- ja kiinteistöalan toimintaympäristö

- 1.1 Yleistä
- 1.2 Kilpailuympäristö ja markkinoiden toimuviuus
- 1.3 Kaavoitus- ja maankäyttö sekä yhdyskuntarakenne
- 1.4 Suhdanteet ja kausivaihtelu
- 1.5 Rakentamisen hallinnon kehittäminen.

2. Hyvää ja ekologisesti kestävää

- 2.1 Oikeus hyvään rakennettuun ympäristöön
- 2.2 Asuinrakennukset
- 2.3 Palvelu- ja toimitilarakennukset
- 2.4 Infrarakenteet

3. Rakentamisen ja ylläpidon laatu ja tuottavuus

- 3.1 Laatu on laaja ja moniulotteinen käsite
- 3.2 Ammattilypeys laadun perustana
- 3.3 Elinkaari ja ympäristöosaaminen
- 3.4 Tuottavuus ja kilpailukyky
- 3.5 Työvoimapolitiikka
- 3.6 Koulutus
- 3.7 Pätevytyminen
- 3.8 Tutkimus ja kehitystoiminta

4. Rakennuspoliittisen ohjelman toteuttaminen

Hyödyt

Rakennuspoliittisella ohjelmalla arvioitiin aluksi saavutettavan seuraavia hyötyjä:

- Valtiovallan ja klusterin osapuolten yhteinen kokonaisnäkemys kasvaa ja näkemys tulevaisuudesta on yhdenmukainen.
- Valtiovallan edellytykset paranevat tehtäessä rakennus- ja kiinteistöalaa koskevia pitkäjänteisiä päätöksiä ja kehitettäessä alan toimintaympäristöä.
- Syntyvät nykyistä paremmat edellytykset rakentamisen laadun ja virheettömyyden parantamiseksi.
- Alan tuottavuus ja kansainvälinen kilpailukyky paranevat sekä korkea- ja matalasuhdan teiden haittavaikutuksiin on parempia ohjauskeinoja.

Sinänsä merkittävää oli mielestäni se, että pirstaloituneen alan kaikilla eri osapuolilla oli tarvetta ja halukkuutta tulla saman pöydän ääreen miettimään ja aidosti kehittämään sekä aikaansaamaan julkiselle hallinnolle ja alalle itselleen yhdenmukaisia ohjauskeinoja, joita aiemmin ei ole ollut, ainakaan näin laajalti.

Työryhmän käytettävissä olevaa taustamateriaalia oli tarjolla riittävästi. Heti alkuvaiheessa todettiin, ettei sitä ainakaan tarvitse tehdä lisää. Tukena olivat mm. Visio 2010 -raportti, jo aiemmin hyväksytty arkkitehtipoliittinen ohjelma, rakennusperintöstrategia, asuntopoliittinen strategia ja ekologisesti kestävä rakentamisen ohjelma.

Ohjelman laajuus antaa monia mahdollisuuksia nyt ja myöhemmin tarkastella yksityiskohdaisemmin eri osa-alueita. Otan tässä artikkelissa esille vain muutaman, ehkä käytännön toteuttajan kannalta painottuvan asian.

Kansainvälisestikin mitattuna eri osapuolten näin laaja yhteistyö on poikkeuksellinen. Tekstiosan kokonaisuudet ja käytännön toimenpide-

ehdotukset täydentävät ja tukevat toinen toisiaan.

Rakentamisen ja ylläpidon laatu ja tuottavuus

Laatu on laaja ja moniulotteinen käsite

Rakennushankkeen suunnittelu ja toteutus on sopimuksenvarainen, keskinäiseen luottamukseen ja arvostukseen perustuva asia. Tilaajalla, rakennushankkeeseen ryhtyvällä, on vaativa, osaava ja osallistuva rooli koko hankkeen vireilläoloajan ja erityisesti myös toteutusvaiheessa. Tätä seikkaa ei mielestäni koskaan liikaa korosteta.

Suurten ja keskisuurten yritysten tulee kehittää edelleen laatu- ja ympäristöasioiden hallintaa esimerkiksi ISO 9000 ja 14000 standardisoihin sekä laatupalkintomalleihin perustuen. Isommissa rakennusliikkeissä asiaan on kiinnitetty huomiota ja panostettu runsaasti. Myös pienempiä rakennusliikkeitä tulisi rohkaista ottamaan käyttöön niille sopiviksi kehitettyjä työkaluja. Samoja laadunkehittämiskeinoja ei voi käyttää suurissa rakennusliikkeissä ja tee-se-itse korjaustoissa. Välineiden kehittämisessä tarvitaaninkin sekä julkisen sektorin että alan omia toimenpiteitä.

Toimenpiteiksi työryhmä esittää kahta asiaa:

1. Ehdotetaan perustettavaksi rakentamisen laadun pitkäjänteistä työtä ohjaamaan ja ideoimaan viranomaisten ja alan yhteinen forumi, rakentamisen laatufoorumi. Tämän foorumin resurssit tulee alan viranomaisten yhdessä rahoittaa. (ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, Suomen Kuntaliitto, toimialajärjestöt ja kuluttajaorganisaatiot).
2. Sopimuksen mukaisen laadun tavoitteiden asettamiseksi ja toteuttamisen helpottamiseksi ja turvaamiseksi kehitetään rakennuksen ja asunnon toiminnallisten ominaisuuksien luokitteluvälineitä ja -malleja. (ympäristöministeriö, toimialajärjestöt ja Rakennustietosäätiö).

Ammattilypeys laadun perustana

Suunnitteluvaiheessa ratkaistaan monia laatuun liittyviä asioita ja luodaan perusta rakentamisen hyvälle lopputulokselle. Rakentamisessa pyritään saavuttamaan suunniteltu laatu. Lopullisen työn laadun ratkaisee erityisesti työnjohto ja työntekijöiden työsuoritus. Rakennusprosessin hallinta ja hyvät materiaalit luovat edellytykset työn onnistuneelle tekemiselle. Rakennusprosessin hallintaa voidaan parantaa jo pätevien ihmisten jatkuvalla käytännönläheisellä täydennyskoulutuksella sekä laatujärjestelmillä ja niiden jalkauttamisella koko rakentamisen ketjuun.

Hyvää laatua ei voi koskaan saavuttaa pelkillä määrärahoilla ja kontrollitoimenpiteillä, vaan se riippuu työnjohdon ja työntekijöiden osaamisesta ja halusta panostaa työn kunnolliseen suoriin. Ratkaiseva rooli laatuasenteiden ja motivaation kehittämässä on yritysjohdolla. Jos johto ei vaadi laatua ja osoita esimerkillään olevansa asian takana, ei muuta organisaatiota saada mukaan. Ammattilypeuden kehittäminen on aloitettava jo rakennusalan peruskoulutusvaiheesta lähtien. Työmaaorganisaation yhdessä työntekijöiden kanssa taustajärjestöineen on oltava tässä työssä mukana.

Taloudelliset kannustimet hyvän laadun tekemiseen tai huonosta laadusta ovat rakentamisesa liian heikkoja. Rakennuttajat hyväksyvät liian helposti esimerkiksi aikataulukiiireisiin vedoten alamittaisia suorituksia. Vaativalla tilaajalla, rakennushankkeeseen ryhtyvällä, on laatuksymyksissä keskeinen rooli. Jos hyvän laadun vaatimukset ja taloudelliset kannustimet lisääntyvät, lisääntyy myös johdon mielenkiinto ja motivaatio laatuksymyksiin. Laadun arvostamiseen tulee kannustaa ja laadun tuottamisesta tulee olla valmiita myös maksamaan.

Toimenpiteiksi tähän kohtaan työryhmä esittää seuraavat neljä toimenpidettä:

1. Kehitetään internetin käyttöä voimakkaasti informaation välittäjänä panostamalla esimerkiksi viranomismääräysten ja niitä täydentävän tuoteinformaation ja työtekniikan esittämiseen. (ympäristöministeriö ja toimialajärjestöt).
2. Vaikutetaan ammattilypeuden luomisen ja syntyminen mahdollisuuksiin käytännön rakentamisessa ja alan koulutuksessa. Rakennuksiin ja infrarakenteisiin kiinnitetään informaatiotaulu, josta ilmenee talon tai rakenteen nimi, historia ja keskeiset toteuttajat (yritykset, toimialajärjestöt, Rakennusliitto, opetusministeriö, ympäristöministeriö, korkeakoulu ja muut oppilaitokset).
3. Perustetaan rakennustekniikan keskus ympäristöministeriön, alan järjestöjen, oppilaitosten, säätiöiden ja yritysten yhteishankkeena (ympäristöministeriö, korkeakoulu ja muut oppilaitokset, toimialajärjestöt, säätiöt ja yritykset).
4. Rohkaistaan yksityisiä tilaajia ja näitä edustavia isännöitsijöitä (esimerkiksi asunto-osakeyhtiöt, yksityishenkilöt jne.) RALA-tietojen käyttämiseen harmaiden markkinoiden torjumiseksi (Kiinteistöliitto, Suomen omakotiliitto, RAKLI).

Työvoimapolitiikka

Kiinteistö- ja rakennusala työllistää suoraan tai välillisesti puoli miljoonaa henkeä. Vuoteen 2025 mennessä ennustetaan Suomen väkiluvun kasvavan 140 000 hengellä, mutta eläkeläisten

osuuden lisääntyvän 540 000 hengellä. Vaikka uudisrakentamisen määrä pienenee, kasvaa korjausrakentamisen ja kiinteistöpidon määrä. Tämä johtaa väijäämättä työvoimaongelmiin. On todennäköistä, että vapaaehtoistyön ja teeseitse-työn osuudet kasvavat. Käsitkyseni mukaan, jota tukevat myös alan muutkin tahot, alalla tarvitaan vuoteen 2015 mennessä 100 000 uutta työntekijää eli noin 6 000 työntekijää vuodessa.

Nykyisten hakijamaiden EU-jäsenyyden myötä avautuvat Suomen markkinat mm. Baltian maiden kansalaisille. Tämä saattaa tuoda helpotusta jonkin verran työvoimaongelmaamme, muttei sitä missään tapauksessa kokonaan poista.

Keskeistä on nuorten saaminen alalle. Se edellyttää alan tunnetuksi tekemistä, hyvien piirteiden esiin tuomista ja rakentamisen korostamista myös huipputeknologian soveltajana.

Työskentelymotivaatiota lisää olennaisesti asianmukainen koulutus ja työskentelyolosuhteiden parantuminen. Yhtenä tavoitteena pitää olla työturvallisuustason lisääminen. Alalla käytössä olevien työturvallisuustason nostamiseen tarkoitettujen toimivien järjestelmien, rakennusallalla TR-mittarin käyttöä, tulee edistää ja tukea.

Työvoimapolitiikan toimenpiteet esityksessä ovat:

1. TE-keskusten, lääninhallinnon ja elinkeinoelämän alueellisen yhteistyön lisääminen työvoimatarpeen ennakoinniseksi, työnvälitystoiminnan tehostamiseksi ja tarvittavien kehittämisprojektien toteuttamiseksi (TM, TE-keskukset, toimialajärjestöt, yritykset).
2. Käynnistetään ohjelma nuorten kiinnostuksen herättämiseksi ja alalle saamiseksi mm. antamalla informaatiota rakennusallasta opinto-ohjaajille sekä tarjoamalla nuorille harjoittelupaikkoja (OPM, oppilaitokset, toimialajärjestöt, työmarkkinajärjestöt).
3. Ulkomaisen työvoiman tarpeenmukaisen saatavuuden ja hyväksyttävien käyttöperiaatteiden turvaamiseksi rakennus- ja kiinteistöallalla laaditaan käytännön menettelytapaohteet työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen ja työvoimahallinnon yhteistyönä (TM, toimialajärjestöt, työmarkkinajärjestöt).
4. Huolehditaan henkilöstön työturvallisuudesta, työkyvyn ylläpitämisestä ja työssä viihtymisestä (toimialajärjestöt, yritykset).

Koulutus

Rakennusalan kehittymisen edellytys on, että alalla on hyvä ja laaja-alainen peruskoulutus ja että toimijoiden korkea ja monipuolinen osaaminen jatkuvasti kehittyy. Peruskoulutuksesta vastuun kantavat korkeakoululaitos ja ammatilliset oppilaitokset. Alan koulutusta on kehitettävä monialaisuutta tukevaksi. Tutkintojärjestel-

mää tulee kehittää siten, että se toimii myös alan jatkokoulutusjärjestelmänä. Tutkintojärjestelmä luo luontevan pohjan myös mahdollisille pätevyysvaatimuksille.

Ala kehittyy nopeasti. Lähtökohtana tulee olla, että jokainen kehittää itseään ja ammatiosaamistaan koko ajan ns. elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti. Tätä varten tarvitaan täydennyskoulutusta. Työministeriön ja opetusministeriön alaisten laitosten antamassa koulutuksessa on ollut päällekkäisyyksiä, jotka tulisi poistaa.

Rakennusalan kiinnostavuus opintosuuntana on laskenut nuorten keskuudessa. Ainoastaan arkkitehtikoulutukseen on runsaasti hakijoita. Viranomaisten ja alan järjestöjen yhteistyötä tulisi lisätä, jotta pystytään selvittämään koulutuspaikkojen oikea määrä ja alueellinen jakautuminen.

Rakennusalan koulutuksessa on turvattava riittävä perustaidon osaaminen. Huolestuttavaa on, että esim. LVI-alalle ei hakeudu opiskelijoita juuri lainkaan.

Koulutuksessa on yhä enemmän tarvetta myös käytäntölähtöiseen opettamiseen. Ammattikorkeakoulujen opetusohjelmien tulee tukea rakentamisen käytännön perusosaamista liian teoreettisen opetusohjelman sijaan. Osa rakennusalan arvostuksen nousua on se, että ala itse alkaa arvostaa perusosaamistaan hankitun koulutuksen ja kokemuksen kautta. Alan toimijoiden tulisi joka portaasta olla ylpeitä saavutuksistaan ja kättensä jäljistä. Rakennettu ympäristömme on lähes kaikilta osin kansainvälistä huippua, vaikkei sitä helposti tahdotakaan tunnustaa.

Työryhmän toimenpide-esityksiä:

1. Rakennusalan korkeakoulutuksen edellytyksiä parannetaan lisäämällä opetuksen toimintatapoja. Rakennusalan koulutus- ja opetusohjelmat on tarkistettava ja uudistettava vastaamaan tulevaisuuden haasteita rakentamisessa ja informaatioteknologiassa. Syvällisen sektoriosaamisen lisäksi laaja-alaisuus, monitaito-osaaminen ja tietotekniikan soveltaminen ovat sekä rakentamisen että kiinteistöjen ylläpidon kannalta keskeisiä tulevana vuosina. Ammattitutkintojärjestelmästä on luotava alalle myös toimiva jatkokutkintojärjestelmä. Ammattillisten aineiden opettajien koulutukseen on myös panostettava. (OPM, oppilaitokset).
2. Parannetaan rakennusalan toimivien yritysten mahdollisuuksia pysyvien työsuhteiden ylläpitämiseen pitkäjännitteisellä työnteekijöiden ammattitaitokoulutuksella. Tämä on mahdollista TE-keskusten ja alueen elinkeinoelämän innovatiivisella ja pitkäjännittei-

sellä yhteistyöllä (TM, TE-keskukset, toimialajärjestöt).

3. Viranomaisten on tuettava rakennusalan pyrkimyksiä alan ammatillisen peruskoulutuksen ja korkeakoulujen oppilasmäärien mitoittamisessa oikealle tasolle. Rakennusalan koulutuksen ja työelämän vuorovaikutuksen lisäämiseen tähtääviä toimintamalleja tulee edelleen lisätä ja kehittää. Rakennusalan koulutuksen ja työelämän vuorovaikutusta lisätään aktiivisella oppilaitosten neuvottelukunnat toimimaan alueellisesti yhteistyössä rakennusalan yritysten kanssa (OPM, toimialajärjestöt, yritykset).

Pätevyityminen

Pätevyys on tietoa ja taitoa osata tehdä työnsä hyvin ja laadukkaasti. Yritykset eivät menesty markkinoilla, jos niillä ei ole pätevää henkilöstöä. Halu menestyä työssään edellyttää ihmiseltä jatkuvaa itsensä kehittämistä.

Yleensä yhteiskunnassa viranomaisten asettamia pätevyysvaatimuksia on pyritty lieventämään tai poistamaan. Jos pätevyysvaatimuksia on asetettu, ne ovat yleensä perustuneet virallisiin koulutustutkintoihin.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on henkilöapätevyyskäsitteitä tiukennettu. Uutena vaatimuksena on pääsuunnittelijavaatimus. Lain tulkintaa suunnittelijapätevyyksistä koskeva rakentamismääräys A2 astui voimaan 1.7.2002. Rakennukset on jaettu eri ominaisuuksien mukaan 3–4 vaatimusluokkaan. Vaativuusluokat on asetettu arkkitehtisuunnittelulle, eri runkomateriaalien ja pohjarakentamisen rakennesuunnittelulle, rakennusfysikaalisille suunnittelulle, ilmanvaihtosuunnittelulle sekä vesi- ja viemärilaitteiston suunnittelulle. Näihin luokkiin on esitetty suunnittelijoiden kelpoisuusvaatimukset. Lisäksi ovat vaatimukset koko rakennuksen pääsuunnittelijalle ja erityisrakenteiden pääsuunnittelijoille.

Vastaavasti uudistetaan työnjohtamista koskevat vaatimukset. Rakennukset jaetaan vaatimusluokkiin eri runkomateriaalien ja rakennusfysikaalisten vaatimusten mukaan. Työmaan vastaavan työnjohtajan lisäksi tulevat vaatimukset betonirakenteiden, valmisbetonityön, betonielementiasennuksen, puurakenteiden, teräsrakenteiden ja rakennusfysikaalisten töiden työnjohtajalle. Myös ilmanvaihtotöiden ja vesi- ja viemäritöiden työnjohtajan vaatimukset joudutaan uusimaan vastaavalla tavalla. Rakennusvalvontaviranomainen joutuu hankekohtaisesti päättämään edellä mainitut henkilöiden kelpoisuudet asianomaiseen tehtävään.

Toimenpiteet:

- 1 Rakennusalan suunnittelijoita ja työnjohtoa koskevien, säännöksissä määriteltyjen pätevyyksien vapaaehtoiset toteamisjärjestelmät uudistetaan ja yhdenmukaistetaan. Myös muut vapaaehtoiset henkilöiden pätevyyden toteamisjärjestelmät yhtenäistetään ja eriytetään pätevyyskoulutus ja pätevyyksien toteaminen (henkilöjärjestöt, toimialajärjestöt).
2. Yritysluokitustoimintaa tehostetaan erityisesti pienten ja keskisuurten erityisurakoitsijoiden sektorilla ja yritysluokitusta täydennetään tarvittaessa henkilöpätevyyksien osalta (RALA, toimialajärjestöt).

Lisää tietoa kansallisesta rakennuspoliittisesta ohjelmasta saa myös ympäristöministeriöstä työryhmän sihteeriltä johtaja Matti J. Virtaselta tai matti.j.virtanen@ymparisto.fi tai www.ymparisto.fi.

Asuntoyhtiö 2002

Matti Norri, Arto Palsala

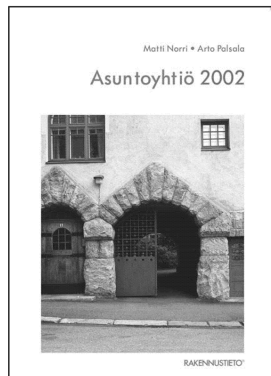
Asuntoyhtiö 2002 kertoo yksityiskohtaisesti, miten asuntoyhtiöiden asioita on lain mukaan hoidettava. Kirjassa käsitellään mm. isännöitsijän ja hallituksen toimintaa, yhtiökokousta, kirjanpitoa, tilinpäätöstä, tilintarkastusta, osakkeen kauppaa, osakeluettelomerkintöjä ja isännöitsijäntodistusta. Runsaasti havainnollisia, ajantasaisia malleja ja ennakkotapauksia.

2., uudistettu painos

Rakennustieto Oy, 2002

ISBN 951-682-667-9

390 s. Hinta 46 €, sis alv 8 %

TILAUKSET Rakennustieto Oy
 puh. (09) 5495 5400, fax (09) 5495 5340
www.rakennustieto.fi

RAKENNUSTIETO®